

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

I. Ionescu-Dolj. — *Congresul internațional de drept și știință penitenciară dela Praga.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, s. u.* — Constituționalitatea legilor. — Competința secțiilor unite. — Regulamente de interpretare și aplicare a legilor. (Soc. Dolins-Mieg cu Minist. de Finanțe).

Inalta Curte de Casație și Justiție S. II-a. — Mandat de arestare. — Jurnal de confirmare. — Neatacarea lui cu apel. — Dacă mai poate fi atacat după ce au urmat și alte jurnale succesive pentru confirmarea mandatului.

(Marin Cristea Nenu cu Ministerul Public).

Curtea de Apel București, S. III. — Contencios administrativ. — Funcționar public trecut în serviciul unei societăți particulare cu garantarea drepturilor prevăzute în Statutul funcționarilor. — Concediere. — Acțiune în contencios administrativ.

(Ion Spătaru cu Soc. anonimă „Chibriturile“).

Trib. Ilfov s. II com. — Competință ratione materiae. — Judecător de ocol. — Acțiune personală mobilă. — Dacă pentru fixarea competenței trebuie ca în calculul cuantumului să intre și dobânzile.

(Iancu Klepper cu T. Neuwirth și D. Iarca).

aceasta. Este însă bine să se știe, că toate aceste manifestațiuni de activitate internațională sunt datorite, nu capriciilor unor persoane, ci ideilor și curentelor de solidaritate tot mai pronunțată între popoare, legăturilor tot mai strânse de colaborare pe toate tărâmurile — idei, a căror realizare eră de mult așteptată și cari azi se găsesc caracterizate în instituțiunea „*Ligei Națiunilor*“. Poporul care s'ar abține dela aceste lucrări, ar rămâne în afară de concertul statelor civilizate, de ideile curente în raporturile internaționale și de progresele științifice.

„*Comisiunea penitenciară internațională*“, nu e totuși o creațiune nouă, din contra, e o instituțiune veche, a cărei activitate a început încă dela 1872, ținând în acel an primul său Congres la Londra.

Problemele mai importante cari au intrat în preocuparea sa, au fost mai ales cele penitenciare. Se poate spune că toate progresele realizate de știința penitenciară în cursul secolului trecut, sunt cuprinse în rezoluțiunile celor 10 congrese pe cari comisiunea le-a ținut până azi: la Londra (1872 și 1925), la Stokholm (1878) la Roma (1885) la St. Petesburg (1890) la Paris (1895) la Bruxelles (1900) la Budapesta (1905) și la Washington (1910).

În Congresul dela Roma, s'au dat importanță până și planurilor de închisori, formând în acest scop, o expozițiune de modele de închisori.

S'a ocupat apoi de problema recidivei, de influența alcoolismului asupra criminalității, de concurența pe care lucrul deținuților o poate face lucrătorului liber și de specializarea și instrucțiunea personală a magistraților ; iar între problemele de ordin preventiv, a fost aceea a patronajului liberaților din închisori, a criminalității infantile și în special a organizării tribunalelor de copii. În programul ultimului congres dela Washington, figura această cestiune. Apoi, în 1924 a întreprins o anchetă în toată lumea asupra aceleiași probleme.

În concluziunile trase din această anchetă se poate spune că se găsesc principiile fundamentale ale dreptului nou, referitor la tratamentul represiv al copiilor delincvenți și la organizarea instanțelor speciale pentru judecarea lor, numite *tribunale de copii*. (A se vedea *Buletinul* No. 3|927 al comisiunei, cu o introducere semnată de d. J. Simon van der Aa.).

Congresul internațional de drept penal și știința penitenciară dela Praga și rezoluțiunile adoptate

În zilele de 24—30 August a. c. a avut loc la Praga al X-lea congres internațional, convocat de „*Comisiunea penitenciară internațională*“ al cărui sediu se află la Berna. Erea al X-lea congres, în ordinea congreselor întrunite până azi de Comisiune și al doilea, după război, primul fiind cel care a avut loc la Londra în 1925.

Având convingerea că juriștii români, urmăresc cu interes problemele mari sociale, cum sunt cele penale și penitenciare și pentru ca să fie exact informați asupra condițiunilor în care s'a ținut congresul, a importanței chestiunilor ce erau puse și a rezoluțiunilor ce Congresul a luat, publicăm în cele ce urmează lămuririle și informațiunile necesare scopului de mai sus.

¹ *Comisiunea penitenciară internațională și activitatea ei.*

În epoca de după război, congresele și reuniunile internaționale, s'au înmulțit considerabil.

Din această cauză marele public ar putea să nu vadă cu ochi buni aceste reuniuni, din cauza cheltueleur la care expun statele.

Publicul are dreptate ori de câte ori se abuzează de

Cum se vede, comisiunea penitenciară internațională duce de peste o jumătate de veac o muncă continuă în folosul umanității.

Denumirea comisiunii, dela înființare a fost aceea de „Comisia penitenciară internațională” și de anul trecut a adăogat și cuvântul „penală” spre a se numi: „Comisia internațională penală și penitenciară”. Această schimbare s'a făcut de sigur cu scopul de ași lărgi cercul de activitate și probabil spre a avea dreptul la succesiunea fostei *Uniuni internaționale de drept penal*.

Președintele biuroului comisiunii e d. profesor *Dr. August Miricka* dela Universitatea din Praga, având ca vice-președinte pe Lordul Polwarth.

2° *Situațiunea României.*—România a participat pentru prima oară oficial la lucrările congreselor acestei comisiuni.

Numai statele membre ale comisiunii pot lua parte la lucrări. Aceasta explică de ce, nici unul din juriștii români nu au primit însărcinarea de a întocmi rapoarte asupra cestiunilor supuse deliberării congresului.

Totuși guvernul Cehoslovac, invitând și statul nostru, d. ministru de Justiție Gr. Iunian, în cunoștință de aceasta, a ținut să repare această greșeală a trecutului și a dispus trimeterea unei delegațiuni oficiale, chiar sub conducerea d-sale. Din motive de sănătate și spre regretul întregii delegațiuni, d-sa nu a putut participa.

Imprejurarea ce semnalăm, s'a resimțit și în lucrările Congresului, căci în sânul comitetului s'a emis ideea că România nefiind membră a comisiei, delegații ei nu pot intra în compunerea biurourilor. În cele din urmă—după cât, ni s'a spus—numai p. în intervenția delegatului Poloniei, Polonia fiind membră în comisiune, — s'a admis să introducă în biou câțiva amici personali ai acestuia.

D. *Dr. Simon van der Aa*, cunoscutul profesor de drept penal dela Groningen (Olanda) și conducătorul de fapt al lucrărilor comisiunii, care s'a retras dela catedră, spre a se consacra numai lucrărilor comisiei la Berna, ne-a făcut personal imputări, arătându-ne uimirea sa că România nu face încă parte din comisiune, adăogând că are un voluminos dosar de corespondență pe această chestiune și totuși nu a reușit să obțină adesiunea țării noastre. I-am răspuns că nu cunosc cauzele din trecut, însă în faptul că guvernul român a trimis o delegațiune oficială, poate vedea o probă sigură de intențiunile sale viitoare. De aceea, am credința că d. Ministru al Justiției Gr. Iunian, va face ca țara noastră să nu mai fie lipsită și în viitor de contractul atât de necesar cu acest centru științific.

3° *Statele participante.*

După lista delegaților oficiali și a membrilor congresului, 40 de state au anunțat trimeterea delegațiunilor lor. În fapt, nu au fost decât 36 de state. Unele state, ca Germania, Anglia, Olanda și Statele-Unite au trimis foarte numeroase delegațiuni. Din Statele-Unite erau aproape optzeci; germani deasemenea.

Caracteristic este faptul că printre delegați erau foarte multe doamne. Interesul pe care aceste doamne îl purtau desbaterilor, era cu adevărat pasionant. Pentru prima

oară am văzut d-ne servind ca raportor în congres.

Deasemenea e de remarcat faptul că între participanți se aflau mulți ofițeri și oficiane, din instituțiunea *l'Armée du salut*. Este o instituțiune foarte răspândită în străinătate, compusă din persoane distinse devotate binelui public, cari se cunosc prin uniforma ce poartă. Toți urmăreau cu mult interes desbaterile, luau parte la discuțiuni și propuneau chiar soluțiuni.

Țin să precizez că românii au fost în număr de 30, juriști și juriste, dintre cari 10 delegați oficiali. Ministerul armatei avea o delegațiune compusă din câțiva ofițeri superiori, juriști.

4° *Importanța lucrărilor Congresului.*

Din punct de vedere al dreptului penal și al științei penitenciare, problemele cari compuneau programul congresului erau din cele mai importante.

După program, ele aparțineau la patru domenii diferite: *legislativ, administrativ, preventiv și privitor la copii.*

Pentru fiecare din aceste patru domenii, erau formulate câte trei cestiuni, sau în total 12 cestiuni, din care nu toate erau de aceeași importanță. De aceea și congresul a lucrat împărțit în patru secțiuni.

Vom da la finele expunerii, în întregime — pe secțiuni și materii—atât cestiunile cât și rezoluțiunile votate de congres.

Ne vom mărgini aci a sublinia pe cele mai esențiale.

În domeniul legislativ congresul s'a pronunțat asupra a două probleme cari conțin germenii viitoarelor directive ale dreptului penal: cea a nevoei unificării internaționale a dreptului penal și cea referitoare la materia măsurilor de siguranță.

Asupra dezirabilității unificării, congresul urmând doctrina primului Congres dela Bruxelles din 1926, al „*Asociației internaționale de drept penal*” și al conferințelor internaționale dela Varșovia (1927) dela Roma (1928) și dela Bruxeles (1930) a răspuns afirmativ, afară de unele rezerve făcute de delegatul Statelor-Unite în numele tradiției juridice existente în statele respective, mai ales în materie de procedură și organizare.

Cât despre măsurile de siguranță, Congresul a înălțurat cu totul din discuțiune cestiunile referitoare la natura lor, la aceia dacă ele pot înlocui pedeapsa sau o pot numai complecta etc., și luând de bun faptul consacrării lor de diferitele legislațiuni, s'a ocupat numai de enumerarea lor, de condițiunile de aplicațiune etc. etc. Între altele, s'a pronunțat în mod formal, contrar de ceea ce constatau cele mai multe rapoarte și chiar rezoluțiunea raportului, că *sursi-ul* nu li se poate aplica, ca la pedepse, afară de cazul când ar fi combinat cu măsuri de patronaj.

O altă serie de cestiuni se refereau la personalitatea infractorului și în special la problema individualizării pedepsei, nu atât, în epoca judiciară cât, mai ales în cea penitenciară, adică cea a execuțiunii pedepsei.

Asupra acestei cestiuni, în Congres, compus, în mare majoritate din penitenciarști—mulți funcționari din instituțiunile penitenciare — s'a observat tot mai mult tendința către o evoluțiune în curs, cea de a lărgi cercul

atribuțiunilor personalului administrativ al penitenciarelor, în dauna atribuțiunilor judecătorești.

E o tendință pozitivistă, care voește ca noțiunea de pedeapsă, în sensul doctrinei clasice, să fie înlocuită prin acea de *măsuri de izolare*.

Tot în legătură cu executarea s'a discutat și cestiunea mijloacelor de recreațiune a delicvenților și congresul spre a corespunde unor dorințe extreme care țineau să prevadă neapărat și *teatrul* între aceste mijloace, s'a mărginit a întrebuița formula: „*mijloace intelectuale și fizice, adaptate obiceiurilor diferitelor țări*” spre a lăsa latitudinea să introducă și teatru pentru țării cari îl vor crede util.

Măsura în care mai poate fi întrebuițată *celula*, în executarea pedepsei, a format obiectul unor vii discuțiuni. După cum se va vedea din rezoluțiune, s'a admis o soluțiune intermediară care e foarte înțeleaptă și care a fost consacrată și în proiectul nostru de cod penal precum și în noua lege penitenciară din 1929.

În importanta cestiune a *sursi-ului* și liberărei condiționale, deși în parte a fost amânată pentru un congres viitor, s'a căzut totuși de acord că în aplicarea lor, personalitatea infractorului să fie elementul determinant, iar nu îndeplinirea unor condițiuni legale.

Importanța celorlalte cestiuni și rezoluțiuni se poate vedea și aprecia din simpla lor citire.

5° *Partea de contribuțiune a delegațiunii române.* Din citirea celor 5 numere ale buletinului oficial al Congresului, publicat de secretariatul său general, se vede că dintre români au luat parte la discuțiuni și la stabilirea rezoluțiunilor congresului următorii :

La lucrările secțiunii I, d-nii : V. Pella, I. Rădulescu, Ionescu-Dolj și Zguriadescu, inspector general de siguranță.

La lucrările secțiunii a II-a d-nii : G. Glod, consilier tehnic la Ministerul de Justiție, Gorescu, directorul penitenciarului Văcărești și d. Iorgulescu, medic legist.

La lucrările secțiunii a III-a d-nii : Dr. Iorgulescu, medic legist ; G. Vrăbiescu, referent la Consiliul legislativ și Ionescu-Dolj.

La lucrările secțiunii a IV-a : Emil Scărădeanu-Anghelescu, avocat din Roman, Maior Chiriac, George Solomonescu, președinte la trib. lîfov, și Victor Savu subdirector la Institutul de minori din Gherla.

La ședințele adunării generale au luat cuvântul d-nii : Dr. Iorgulescu, Gh. Glod, V. Pella și Ionescu Dolj.

Trebue să menționez încă că la ultima ședință, după terminarea lucrărilor, d. profesor Julian Teodorescu, a luat cuvântul spre a mulțumi guvernului Cehoslovac și scuză absența d-lui ministru de justiție Gr. Junian.

În general, se poate afirma că obiecțiunile ridicate și susținute de membri grupului român au fost dintre cele mai serioase și ca urmare multe au fost luate în considerațiune și înserate în rezoluțiuni, iar altele spre a forma obiectul unor cestiuni în congresele viitoare.

6° *Atențiunea guvernului Cehoslovac și a ministrului român din Praga.* Guvernul Cehoslovac, primarul orașului Praga și comitetul organizator, trebue să recunoaștem, au dat congresului și congresiștilor toată atențiunea, nu numai prin recepțiunile pe cari le-au

organizat, dar și prin participarea efectivă la lucrările congresului.

Ministrul justiției d. Meissner a luat parte zilnic la Adunările generale.

Mai mult, d-sa sub forma unui discurs de deschidere a congresului a făcut importante observațiuni asupra necesității specializării în materie penală, atât a magistraților cât și a medicilor legiști și a funcționarilor penitenciarelor,

Specializarea nu trebue însă să excludă colaborarea cetățeanului, a adăogat d. ministru Meissner, nici în materie de judecată, nici în organizarea penitenciară în executarea pedepsei.

Adunările generale ale congresului au fost aproape toate deschise prin comunicări de mare valoare științifică a membrilor guvernului sau altor personalități

Astfel dr. Beneș, cunoscutul ministru de externe, a făcut de asemenea o importantă comunicare, punând la contribuțiune cunoștințele sale de profesor de sociologie. D-sa s'a declarat partizan al Școlii Sociologice și plecând de la această idee a susținut importanța elementului social în comiterea infracțiunilor.

D-ra Masaryk, care anunțase o conferință, fiind împiedecată de a veni, a rugat pe colaboratoare sa D-ra Formanova care a citit conferința. În fine d. Dr. Popelka, Președintele curții supreme a Cehoslovaciei, a făcut de asemenea o importantă comunicare, vorbind de specializarea judecătorului și a dificultăților ce prezintă în practică această specializare. Preconizează colaborarea școlii, bisericii, a institutelor de educațiune populară și mai ales a presei, pentru asocierea publicului la opera de Justiție și a luptei pentru schimbarea concepțiunilor criminale și înlocuirea lor cu idei sănătoase și morale.

Nu mai puțin trebue remarcată atențiunea Comitetului de doamne, cari s'a ocupat de d-nele Congresiste.

D-na Meissner-ova, soția d-lui Ministru de justiție, a fost neobosită, însoțind pe congresiste în vizitarea orașului ; le-a oferit o recepțiune, etc.

Trebue să remarc de asemenea activitatea D-rei Dr. Vesela, conferențiera universitară de drept penal, a Dn-ei Solnorova, etc. etc.

În afară de recepțiunile oficiale de cari am vorbit, membrii delegațiunii române, s'au bucurat de o atențiune deosebită din partea legațiunii noastre din Praga. D-na și D-l Ministru Emandi, au dat în onoarea congresiștilor români atât un dejun cât și o recepțiune. La recepțiune au fost invitați pe lângă membrii grupului român și delegații altor state precum și membrii guvernului cehoslovac.

Afabilitatea cunoscută a gazdei, a făcut să existe atâta comunitate între toți invitații, că s'ar fi zis-că ne găsim între cei mai buni prieteni din București-Români și au reamintit de amabilitatea cunoscută a boerilor moldoveni, iar streinii au putut aprecia ospitalitatea casei românești.

7°. *Câte-va constatări și impresiuni personale.*

N'ași putea termina această dare de seamă. fără a

spune și câte-va impresiuni și aprecieri personale, referitoare la poporul cehoslovac.

Intrând în această țară, dela început ai impresiunea că te găsești în mijlocul unui popor de ordine, harnic-serios și cu gusturi artistice.

Această impresiune se transformă repede în convingere, îndată ce observi modul lor de a-și munci câmpul, modul solid de a-și construi casele. În special, construcțiunile, nu sunt făcute cu gândul de a fi reparate la anul viitor.

În Praga și în alte orașe sunt clădiri cari 'ți redeșteaptă admirațiunea prin vechimea și arta desăvârșită în care sunt făcute.

Lumea e afabilă și corectă.

Toate acestea dovedesc că acest popor are religia muncii și că fondul său sufletește e stăpânit de importante elemente de cultură.

Putem fi prin urmare mândri de vecinii noștri.

Legăturile de sinceră prietenie ce unesc în prezent poporul român de cel cehoslovac sunt bazate nu numai pe interese comune de apărare, dar și pe multe, prea multe, legături istorice.

În adevăr, de poporul cehoslovac ne leagă un întreg trecut de suferințe comune. Istoria lor este scrisă din aceleași suferințe și împilări ca și cea a poporului român. Lupta dusă cu atâta demnitate de acest popor pentru păstrarea naționalității și personalității sale, seamănă ca două picături de apă cu cea dusă de românii din Ardeal. Ceea ce e și mai caracteristic în acest trecut, e faptul că împilatorii erau aceiași: *Casa de Habsburg*.

Dar mai mult, istoria a înregistrat și influențe reciproce de cultură între poporul nostru și poporul cehoslovac.

Marele slavist cec, fost profesor la facultatea de drept din Praga, Karel Kadlec, mort în cursul anului 1928, s'a ocupat în 1916 de istoria dreptului român, scriind un studiu aprofundat: „*Valahii și dreptul valah în țările slave și ungare*”. Este probabil vorba de *jus valahicum*, menționat în documentele ungare și poloneze, din primele timpuri ale formării principatelor. În Polonia, acest *jus valahicum*, a fost introdus prin cultivatorii agricoli cari treceau din România în Polonia, și unde erau primiți, fiind lipsă de cultivatori agricoli, și drept, mulțumire li se acorda *jus valahicum*, adică dreptul de a avea o organizațiune specială a proprietății funciare și a plății impozitelor, după obiceiurile juridice pe cari le avusesse în țară¹⁾.

Este probabil că și față de poporul ceh s'a petrecut același fenomen social, fiind istoricește știut că numeroși pribegi români, plecați din Ardeal și Maramureș, s'au stabilit în Galiția, Silezia și Moravia, Ar fi deci de mare interes pentru cultura juridică română, că lucrarea învățatului profesor cec să fie tradusă în românește. Vom încerca să stimulăm această inițiativă.

Urmează cestiunile și rezoluțiunile congresului.

1) Vezi „Cehoslovacia și României”. Expunere istorică de I. Nistor, în care sunt expuse influențele pe cari românii le au primit dela cehi.

LEGISLAȚIA

SECȚIA I-a

Prima chestiune

A) Având în vedere adoptarea aproape generală a măsurilor de siguranță, cari ar fi cele mai apte și cum s'ar putea clasa și sistematiza ?

B) Le sursis li se poate aplica ?

REZOLUȚIUNEA CONGRESULUI

A) Este indispensabil de a complecta sistemul pedepselor printr'un sistem de măsuri de siguranță, pentru a asigura apărarea socială acolo unde pedeapsa este neaplicabilă sau insuficientă. Măsurile de siguranță tind să amelioreze pe infractori sau să i elimine sau să le ridice posibilitatea de a comite infracțiunea.

Fără a examina măsurile de urgență referitoare la copii, următoarele măsuri de siguranță sunt în special recomandabile :

I. Măsuri privative de libertate.

1) Internarea infractorilor alienați și anormali care prezintă un pericol social în vederea, pe cât posibil, a vindecării lor și a adaptării lor la viața liberă.

2) Internarea curativă a infractorilor alcoolici și toxicomani ;

3) Internarea cerșetorilor și vagabonzilor în vederea adaptării lor la muncă.

4) Internarea infractorilor de obicei într'un scop de eliminare, dar fără ca în același timp să se piardă din vedere șansele de ameliorare în regimul aplicabil lor.

Această internare are loc în stabilimente speciale.

II. Măsuri cari nu atrag privațiunea dela libertate.

Cea mai eficace din aceste măsuri este patronajul sau libertatea supravegheată ; cautiunea de bună purtare ; interzicerea de a exercita oarecari meserii sau oarecari profesii, a căror exercitare a fost cauza infracțiunii, interzicerea de a frecventa debitele de băuturi pot să dea rezultate folositoare. Ele vor fi după împrejurări combinate cu patronajul.

III. Măsuri de ordin patrimonial.

Este locul de a prevedea între altele, măsuri de siguranță reale tinzând la confiscarea obiectelor periculoase pentru siguranța publică sau la transformarea acestor obiecte, în obiecte inofensive.

Expulzarea infractorilor străini fiind de natură a împiedeca cooperarea internațională în lupta contra infracțiunii, ar fi de dorit ca convențiuni internaționale să reglementeze aplicațiunea ei.

B) Afară de cazuri excepționale, punerea în executare a măsurilor de siguranță nu poate fi suspendată. Când aceasta s'ar întâmpla este de recomandat să fie combinate cu patronajul.

A doua chestiune.

Este nevoie de a se uniŝica principiile fundamentale ale Dreptului Penal, în ce măsură și prin ce mijloace ?

RESOLUȚIUNEA CONGRESULUI

1) Este de dorit de a unifica principiile fundamentale a dreptului penal.

Această unificare este necesară pentru a ușura lupta comună a statelor contra crimei și pentru a da o bază unică științei dreptului penal în lumea întreagă.

2) Efortul de unificare are ca limită punctul unde începe pericolul de a lua dreptului penal în diferite state forțele indispensabile, cari îi vin din dezvoltarea istorică a fiecărei țări și din rădăcinile profunde pe cari el le-a aruncat în sufletul poporului.

3) În vastele domenii ale dreptului penal, s'au realizat apropieri de gândire prin eforturile Societății Internaționale de Juriști și de practicieni. - Lucrul în comun al juriștilor face să se spere încă noi ferice succese în viitor și merită astfel cel mai serios sprijin. Soluțiunea comună a chestiunilor fundamentale a dreptului penal va progresa în măsura în care statele vor colabora în lupta contra oricăror infracțiuni. Toate ocaziunile de acest fel vor trebui puse la contribuțiune pentru a examina dacă este posibil de a găsi în afară de limitele faptelor incriminate, o soluțiune comună și problemelor generale în legătură cu acele fapte.

A trela chestiune

Trebuie să se desființeze diferitele pedepse privative de libertate de ori ce durată și să se înlocuiască printr'o pedeapsă unică ?

În caz de răspuns afirmativ, cum s'ar organiza această pedeapsă unică, stabiliment agricol, stabiliment neagricol, cu detențiune în localuri închise sau stabiliment mixt, specializarea stabilimentelor penitenciare după gradul de infracțiune sau aptitudinile condamnatului.

Rezolvarea acestei chestiuni a fost amânată din cauza lipsei de timp.

Raportorul general d. Dr. Vladimir Solnăr, judecător la Curtea criminală din Praga și docent universitar, a depus un raport foarte documentat prin care susținea sistemul pluralității pedepselor, și propunea secțiunii să dea un răspuns negativ.

Președintele secțiunii Dr. Bümke s'a pronunțat tot în sensul raportului, cu ocaziunea cuvântărei ce a ținut pentru a justifica amânarea.

Amânarea rezolvării a provocat o adevărată amărăciune delegației elvețiene, după inspirațiunea căreia se formulase chestiunea și care aștepta cu nerăbdare soluționarea ei. Chestiunea este una din acele cari separă pe juriștii elvețieni și din care cauză nu se poate ajunge la votarea noului proiect de cod penal elvețian și pentru a face pace, au convenit a recurge la această cale, care nu le-a succedat.

ADMINISTRAȚIA

SECȚIA II-a

Prima chestiune

Care ar trebui să fie, în cadrul legilor existente, regulile de format pentru executarea pedepselor, luând de bază ideea, deja aplicată, a ridicării și corectării condamnaților ?

Scopul căutat nu ar putea fi ajuns anume :

a) Prin colaborarea particularilor la executarea pedepselor ;

b) Prin alegerea și remunerarea lucrărilor impuse condamnaților ;

c) Prin mijloace de recreație, cari în virtutea naturii lor educative, nu compromit caracterul pedepsei ?

RESOLUȚIUNEA CONGRESULUI

Pentru a asigura mai bine protecțiunea societății, executarea pedepsei trebuie să contribuie la educația și ameliorarea condamnatului prin toate mijloacele actuale oferite de pedagogie. Ea trebuie să desvolte facultățile corporale ale condamnatului și să privească educația sa morală și intelectuală servindu-se de examenul crimino-biologic și de repartizarea progresivă a deținuților după influența exercitată asupra lor de educațiune.

Ținta urmărită cere între altele :

a) Colaborarea particularilor, aleși exclusiv după calitățile lor personale de spirit și de sentimente la executarea pedepselor ;

b) o muncă care trebuie să corespundă aptitudinilor prizonierului și care trebuie să fie plătită după purtarea sa și randamentul activității ;

c) mijloace de recreație intelectuală și fizică, adaptate obiceiurilor diferitelor țări, ele merită o atenție mult mai mare decât aceea care li s'a dat până în prezent.

A doua chestiune.

Cum trebuie organizată educațiunea profesională științifică a personalului administrativ și de supraveghere ?

Ce garanții trebuie să le cerem și ce avantagii trebuie să le dăm pentru a ajunge la cea mai bună recrutare posibilă ?

RESOLUȚIUNEA CONGRESULUI

Toți funcționarii administrațiilor penitenciare trebuie să fie instruiți și formați speciali pentru funcțiunile lor. Funcționarii superiori trebuie să poseadă o instrucțiune științifică superioară. Este indispensabil de a avea școli și cursuri speciale pentru educațiunea funcționarilor conducători și supraveghetori. Fondarea unui institut de știință penitenciară și de criminologie pare în special necesară în toate țările.

Ar trebui neapărat de a se face cursuri complementare funcționarilor deja angajați. Este necesar a se

ține socoteala de o manieră cu totul specială, de o educațiune socială și pedagogică.

Candidații la serviciul penitenciar trebuie să dovedească aptitudinile lor pentru o îndeplinire practică și juridică a slujbei lor. Candidații la funcțiunile de conducere trebuie să probeze în plus aptitudinile lor pentru tratarea științifică a problemelor privind executarea pedepselor printr'un examen teoretic și printr'un serviciu practic. N'ar trebui definitivați, decât candidații cari au probat printr'un stagiul că posedă, pe lângă cunoștințele necesare practice și științifice, interesul personal pentru profesiunea lor, un caracter drept, dragostea pentru aproape, cunoștința de oameni și îndemânarea de a trata pe anormali din punct de vedere fizic, intelectual și moral.

Este necesar a acorda diverselor grupe și funcționari, ținând cont de activitatea lor, un tratament care le asigură situația economică. Este de dorit a fixa personalului penitenciar un rang special în erarhia funcționarilor de Stat, asigurându-i avantajile în general recunoscute în diferitele țări acestor funcționari.

Trebuie luat în considerație pentru instruirea și formarea funcționarilor femei situația specială a deținuților. Nu trebuie angajați decât funcționari femei, deasemenea dacă e posibil preotul.

Aceste dispozițiuni se aplică de asemenea și stabilimentelor pentru copii.

A treia chestiune

In ce măsură și în ce fel se poate întrebuița în sistemul penitenciar, regimul celular, alături de cel comun ?

REZOLUȚIUNEA CONGRESULUI :

1) Sistemul celular trebuie privit ca o parte organică a unui sistem progresiv.

De obicei un sistem de separațiune în timpul nopții trebuie să fie privit ca esențial într'o administrațiune modernă, însă pot exista circumstanțe excepționale în diferitele țări cari cer un sistem de dormitoare sau de camere în comun bine supravegiate.

2) Cât despre preveniți, regimul celular trebuie, în principiu, să fie aplicat.

3) Sistemul celular în timpul zilei pentru pedepsele de scurtă durată, are avantajile sale, precum și câteva inconveniente. Se pot realiza aceste avantagii și îndepărta aceste inconveniente printr'un serviciu medical adecuat și un sistem de clasificare a deținuților.

4) Pentru pedepsele lungi, va trebui, în regulă generală să se înlocuiască celula cu regimurile progresive de tratament penitenciar în comun. Aparține directorului închisoarei — după avizul medicului antropolog — criminalist — de a decide în ce moment și la ce deținuți se va aplica un regim comun.

5) Se va putea deasemenea, când este posibil, să se consimtă, după cererea deținutului, izolarea continuă a prizonierilor cu purtarea bună cari vor fi demni, pentru motive fizice și morale, de o considerațiune specială.

PREVENȚIUNEA

SECȚIA III-a

Prima chestiune.

Cum se poate împăca nevoia ce se simte pentru Justiție și pentru societate în general de a cunoaște antecedentele anumitor persoane, cu ideea de reabilitare și cu eforturile ca să ușureze deținutului liberat sarcina de a-și câștiga cinstit pâinea, după eșirea din penitenciar.

REZOLUȚIUNEA CONGRESULUI

I. Știința către care trebuie să tindă eforturile tuturor, este regimul unde punerea în libertate să nu constituie decât o parte dintr'o metodă precisă de ameliorare și unde ocupațiunea eliberatului, pe cuvânt, continuă tratamentul său penitenciar.

II. În aceste condițiuni trebuie :

a) a influența opinia publică, a interesa publicul la reformarea liberațiilor ;

b) a separa amendabili de incorijibili, de exemplu, printr'un tratament de probă aplicat de societatea de patronaj, și a nu recomanda de cât pe amendabili ;

c) a individualiza, alegând ocupațiunea liberatului, după caracterul delictului și condițiunea socială a liberatului ;

III. Este necesar de a reglementa prin legi reabilitarea.

A doua chestiune

Cari au fost până în prezent rezultatele aplicării legii de păsuire și a liberărilor condiționale ?

Ce reforme ar trebui introduse eventual în aceste Instituțiuni și în funcțiunea lor pentru a le face mai eficace ?

Care ar fi sistemul care ar putea da condamnatului siguranță că, dacă a satisfăcut condițiunile reglementare, va fi liberat condițional pe timpul minim fixat de lege ?

În ce fel s'ar putea organiza, dintr'o țară în alta protecția persoanelor condamnate sau liberate condițional ?

REZOLUȚIUNEA CONGRESULUI

1) Le sursis ori liberarea condițională nu trebuie să fie acordată de cât categoriei de infractori cu adevărat apropiați acestui sistem. Trebuie să se fie seamă, în acest scop de individualitatea delicvenților și de starea de pericol social pe care ei o prezintă.

2) Judecătorul și respectiv autoritatea care va avea a decide, va trebui să-și procure și să întrebuițeze înainte de aplicațiunea sursis-ului, sau a liberațiunei condiționate, rapoarte detaliate făcute de funcționarii asociațiilor, eventual de autorități, etc. asupra condițiilor fizice, materiale, mintale și morale a infractorilor.

3) Patronajul este indispensabil pentru buna reușită a liberării condiționate și, în regulă generală, pentru buna reușită a sursis-ului.

4) Statele cari nu au un sistem complet de patronaj prin funcționari publici, trebuie să se dea subvențiuni convenabile asociațiilor private, așa ca ele să poată angaja mai multe persoane salariate, în timp ce ele trebuie să întrebuițeze ele însăși mai mulți funcționari pentru a controla opera acestor asociațiuni.

5) Educația științifică — apropiată scopului patronajului — din persoanele desemnate sub No. 4 trebuie să fie sistematic organizată, fie prin asociațiuni de patronaj subvenționate de Stat, fie de către State ele însăși.

6) Nu e de dorit de a condamnatului garanția că, dacă el va satisface condițiunile reglementare, va fi liberat condițional în timpul minimum fixat de lege.

Cu toate acestea trebuie să i se dea garanția că chestiunea eliberării sale condiționale eventuale, va fi examinată în timpul minimum fixat de lege, de către autoritate, imparțial.

7) Este de dorit ca asociațiunile de patronaj din aceeași țară să fie grupate într'o Centrală Națională și ca aceste centrale naționale să formeze după aceea o Asociațiune Internațională — Această Asociație Internațională va trebui să elaboreze regulamente pentru a ajuta condamnații sau pe liberații condiționați cărora le este permis de a se duce în altă țară.

Mai târziu, va trebui ca tratate internaționale să fie încheiate în această privință.

A treia chestiune

Este posibil și în ce condițiuni o cooperare Internațională în vederea observării schimbărilor în criminalitate și a unui examen al cauzelor lor?

RESOLUȚIUNEA CONGRESULUI

Este posibil și chiar de dorit de a realiza o cooperare internațională în scopul de a organiza studiul științific, prin metode uniforme, a cauzelor fluctuațiilor criminalității.

Este de asemenea de dorit de a elabora o metodă uniformă de examen științific a delicvenței.

C O P I I I

SECȚIA IV-a

Prima chestiune

Cum ar trebui să fie compuse Tribunalele pentru copii?

Cum ar trebui să fie organizate serviciile auxiliare

RESOLUȚIUNEA CONGRESULUI:

Autoritatea competentă să judece infracțiunile comise de copii, exercitată sau nu de organele judiciare, trebuie în orice caz — diferind de aceea care judecă pe adulți să fie încredințată la persoane calificate din cunoștințele lor asupra copiilor și cari se inspiră de ideea de protecțiune.

Tribunalul pentru copii trebuie să se compue pe cât

posibil dintr'un judecător unic, specializat în afaceri privitoare la delicvența copiilor sau cu asesori, printre cari trebuie în principal ca alederea să se facă dintre meidici, pedagogi, asistenți sociali. Colaborațiunea femeilor fie ca judecător, fie ca asesori, este de recomandat în cea mai mare măsură.

Un examen minuțios trebuie făcut a atecedentelor a mediului social și a caracterului copilului în vederea luminării tribunalului asupra măsurilor pe cari ar fi locul să i le aplice, examen în cursul căruia trebuie să se recurgă pe cât mai mult posibil la concursul experților în psihiatrie și în pedagogie, și la existența unui serviciu social.

Serviciile auxiliare de pe lângă Tribunalul pentru copii trebuie să fie încredințate persoanelor având o preparațiune tehnică specială și consacrandu se într'un mod permanent acestei sarcini.

Concursul persoanelor benevole este mult de dorit: el reclamă totdeodată direcțiunea și controlul elementelor profesionale.

Aceste servicii au de executat o acțiune preventivă și curativă în tot timpul perioadei anterioare, concomitente și posterioară judecării.

În vederea ușurării examenelor medicale și physio-psychologice a copiilor, de a se crea stabilimente speciale de observațiune care să fie la dispozițiunea Tribunalului.

De asemenea, stabilimente speciale sunt de organizat pentru a asigura executarea măsurilor de tratament, pe cari copiii trebuie să le execute, tribunalul rămânând stăpân de a supraveghea executarea și de a aduce orice modificare, suspendare sau încetare condițională sau definitivă.

A doua chestiune

S'ar putea da tribunalelor ordinare puterea de a plasa pe tinerii delicvenți (majori din punct de vedere penal, dar minori civili) într'o instituțiune cu un caracter special.

În cazul afirmativ, care ar fi cea mai bună formă de disciplină de întreținută: educativă sau represivă?

RESOLUȚIUNEA CONGRESULUI

Dacă este de dorit să existe peste tot organizațiuni de prevențiune criminală pentru copii (de ex.) minorii de 14 ani) și de asemenea tribunale specializate pentru adaptarea legii penale și procedurii penale tinerilor din prima vârstă (de ex. de la 14 — 18 ani), instituțiuni cari se numesc în general tribunale pentru copii, este tot atât de dorit de a da tribunalelor ordinare libertatea de a plasa infractorii încă tineri, dar care ar depăși vârsta primei tinereți (de ex. de la 18—25 ani, maximum) într'o instituție specială sau cel puțin într'un cartier special, cu o disciplină educativă în sensul cel mai larg.

Dacă instituțiunea specială este introdusă, se recomandă de asemenea ca să i se dea un alt nume decât acela de închisoare.

Apoi:

1) Trebuie legi speciale regulând jurisdicțiunea în privința tinerilor delecvenți de cari se vorbește ;

2) Că aseastă jurisdicțiune trebuie să fie exercitată de judecătorii specializați și ;

3) Că nu poate fi chestiunea de punerea într'o instituțiune decât în cazul unde sistemul „probation” nu s'a introdus sau nu a reușit.

A treia chestiune.

Cum pot fi organizate, controlul, gestiunea și întrebuințarea sumelor atribuite minorilor, fie cu titlul de salariu, fie ca gratificație sau altceva în timp ce ei sunt sub puterea unei deciziuni a justiției ?

Cheltuelile judecăței pot fi acoperite din aceste sume ?

REZOLUȚIUNEA CONGRESULUI :

Este de dorit ca un compt individual să fie deschis în numele fiecărui minor ca rezultat a unei deciziuni a justiției.

La acest compt se vor înscrie toate veniturile și cheltuelile peculiului, acesta fiind construit de câștigurile minorului, gratificațiunile și sumele cari pot să-i fie date din afară.

Maestrii sau particularii cari vor refuza să fie compt individual să fie expuși a li se retrage paza sau suprăveghearea minorului.

Gestiunea peculiului este asigurată, după caz, de Stat, maestru sau persoana căruia copilul i-a fost încredințat.

Intrebuințarea peculiului trebuie să fie reglementată ; acest peculiu poate servi mai ales la micile cheltueti de buzunar autorizate, la cumpărarea vestmintelor. Cheltueli de judecată și de întreținere sunt în sarcina familiei dacă aceasta este declarată responsabilă și nelipsită de mijloace.

I. Ionescu-Dolj

Președinte la Consiliul Legislativ

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. U.

Audiența de la 3 Iulie 1930

Președinția D-lui Em. Miculescu, președinte

Soc. Dolfus-Mieg cu Ministerul de Finanțe.

CONSTITUTIONALITATEA LEGILOR. — COMPETINȚA INALTEI CURȚI DE A CERCETA ÎN SECȚIUNI-UNITE. — DACĂ SE INTINDE ȘI ASUPRA REGULAMENTELOR ȘI INSTRUCȚIUNILOR DE APLICARE A LEGILOR. — ART. 103 DIN CONSTITUȚIE ȘI 29 DIN LEGEA CURȚII DE CASAȚIE.

Sfera competenței secțiunilor-unite în materie de constituționalitate a legilor, se mărginește numai la chestiunea constituționalității legilor, ca acte ale puterii legiuitoare, căci în ce privește regulamentele și instrucțiunile făcute în aplicarea legilor, de către

Puterea executivă, cercetarea legalității sau constituționalității lor, poate fi făcută și de instanțele judecătorești respective potrivit competenței lor.

No. 47. — Respins recursul făcut de către Soc. Dolfus-Mieg & Co. pentru a se declara neconstituționale instrucțiunile Ministerului de Finanțe publicate în Monitorul Oficial cu No. 163/927 în proces cu acest minister.

S'au ascultat D-nii avocați : H. Trembischi pentru recurentă și Traian Ionescu pentru Ministerul intimat.

Curtea deliberând,

Având în vedere că recurenta, Societ. „Dolfus-Mieg & Comp.”, din Mulhouse (Franța), fiind impusă de comisiunea II de apel de pe lângă Administrația financiară a Capitalei (decizia Nr. 4704/928) la impozitul elementar pentru veniturile comerciale trase din România, a făcut recurs la Curtea de apel, invocând între alte motive de casare și pe acela al neconstituționalității instrucțiunilor Ministerului de Finanțe din 26 Iulie 1927, pe baza cărora a fost impusă, — motiv dedus înaintea acestei Inalte Curți, potrivit art. 29 din legea sa organică ;

Având în vedere că, în conformitate cu art. 103 din Constituție și 29 din legea Curții de Casație, secțiunile întrunite ale acestei Inalte Curți au competența exclusivă de a judeca chestiunea constituționalității legilor și de a declara neaplicabile pe acelea care ar fi contrarii Constituțiunii ;

Că, din aceste dispozițiuni rezultă că, sfera competenței secțiunilor-unite în această materie, se mărginește numai la chestiunea constituționalității legilor, ca acte ale Puterii legiuitoare, în privința cărora Constituțiunea a ridicat în mod formal dreptul de control al celorlalte instanțe judecătorești ;

Că, însă, în ce privește regulamentele și instrucțiunile făcute în aplicarea legilor de către Puterea executivă, cercetarea legalității sau constituționalității lor nu mai este un atribut exclusiv al acestei Inalte Curți, deoarece ele nu sunt acte de putere legiuitoare, în sensul art. 103 din Constituție, ci acte de executare și aplicare a legilor și care, ca atari, au a se judeca de instanțele judecătorești respective, potrivit competenței acestor instanțe ;

Considerând că instrucțiunile din 26 Iulie 1927, date de Ministerul Finanțelor, pentru aplicarea art. 2 din legea contribuțiilor directe, nu pot fi socotite ca făcând parte integrantă din această lege, ele fiind numai un mod de interpretare al organelor Puterii executive ; că, în zadar, recurenta susține că art. 84 din legea contribuțiilor directe, atribuind putere obligatorie acestor instrucțiuni, le ar considera ca făcând parte integrantă din lege, și că însuși art. 84 ar fi sub acest raport — neconstituțional, deoarece legiuitorul, prin acest articol, referindu-se la deciziunile Comisiunii centrale fiscale, care se comunică autorităților fiscale sub forma de instrucțiuni și declarându-le obligatorii pentru acele comisiuni, prin aceasta nu a voit să le modifice caracterul lor de instrucțiuni regulamentare, ci să îndrumeze numai comisiunile fiscale în modul de interpretare, rămânând ca legalitatea lor să fie cercetată de instanțele de judecată ;

Că de altminteri, art. 84 urmează a fi interpretat și complectat cu art. 132 din aceeași lege, care prevede că instrucțiunile date în modul de mai sus și care în locuiesc regulamentul până la întocmirea lui, au, ca și acest regulament, putere de lege, numai în măsura în care lămurește legea și nu contrazic dispozițiile ei;

Că astfel fiind, și întrucât, în speță, nu este vorba de neconstituționalitatea niciunui text sau dispozițiuni de lege, motivul de casare este neîntemeiat și urmează a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 12 Martie 1950

Președinția D-lui C. G. Rătescu, președinte

Marin Cristea Nenu cu Ministerul Public

MANDAT DE ARESTARE. — JURNAL DE CONFIRMAREA — NEATAREA LUI CU APEL. — DACĂ MAI POATE FI ATACAT DUPĂ CE AU URMAT ȘI ALTE JURNALE SUCCESIVE PENTRU CONFIRMAREA MANDATULUI. — ART. 127, 137 PROC. PENALĂ ȘI 290 DIN LEGEA DE ORGANIZARE JUDECĂTOREASCĂ.

În caz când în cauza unui prevenit au intervenit, mai multe jurnale succesive prin care s'a confirmat și reconfirmat din lună în lună mandatul său de arestare, acesta este în drept a ataca înaintea Camerei de punere sub acuzare, fie pentru oportunitatea menținerii arestării fie pentru viciile mandatului, numai ultimul jurnal iar nu și pe cele anterioare, de oare ce prevenitul dacă nu a exercitat în contra acestora calea de atac prevăzută de art. 127 pr. penală și a expirat termenul de o lună pentru care Tribunalul fusese chemat să se rostească, încetarea de a mai avea ființă, mandatul nemai existând în virtutea acelor jurnale ci numai pe baza ultimului jurnal.

No. 1220. — Respins ca neîntemeiat recursul făcut de către Marin Cristea Nenu în contra deciziei No. 106/930 a Camerei de punere sub ocupare a Curții de Apel din București.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor de casare:

„Exces de putere și violarea art. 113 proc. pen. și 290 leg. org. jud.“

Având în vedere că, potrivit art. 290 din legea de organizare judecătorească, mandatul de arestare emis de judecătorul de instrucție și confirmat de Tribunal, trebuie a fi supus din nou, după o lună dela data emiterii lui, controlului acestei instanțe, care va decide motivat dacă încuviințează sau nu prelungirea detențiunii preventive, și tot astfel se va urma din lună în lună până la darea ordonanței definitive, iar potrivit art. 127 alin. 1 proc. penală, în contra hotărârii date asupra mandatelor de arestare, Ministerul public și prevenitul va putea face apel la Camera de acuzare, după formele și în termenii prevăzuți la art. 137 aceeași procedură;

Având în vedere că, principiul care se degajează în mod logic din textele citate, este acela că jurnalul prin care Tribunalul a hotărât confirmarea sau reconfirmarea mandatului de arestare, în caz când n'a fost atacat cu apel sau fiind atacat, apelul a fost respins de Camera de acuzare, face ca să subsiste puterea mandatului timp de o lună, iar, odată împlinit acest termen, jurnalul încetează în efectele lui, urmând că, dacă judecătorul de instrucție nu și-a dat ordonanța definitivă sau n'a dispus liberarea prevenitului, Tribunalul sesizat conform art. 290 l. o. j. să statueze din nou asupra menținerii mandatului, și în caz afirmativ, puterea lui va subsista în baza acestui din urmă jurnal, supus și acesta căiei de atac prevăzute de art. 127 proc. penală, și tot astfel succesiv din lună în lună până la emiterea ordonanței definitive;

Având în vedere că, în speță, din decizia Camerei de acuzare atacată cu recurs, se constată că mandatul de arestare No. 6159 emis de judele instructor al Cabinetului II Trib. Ilfov, a fost confirmat de Tribunalul Ilfov la 9 August, reconfirmat la 8 Septembrie și așa mai departe până la 3 Februarie 1930, când s'a dat ultimul jurnal de reconfirmare, iar prevenitul, la 3 și 7 Februarie, a făcut două apeluri în contra primelor două jurnale din 9 Septembrie și 9 Octombrie 1929;

Având în vedere că, după cum s'a arătat mai sus, fiecare din aceste jurnale, ca și cele cari au intervenit ulterior până la ultimul jurnal de reconfirmare și în contra cărora prevenitul nu exercitase calea de atac prevăzută de art. 127 proc. penală, odată expirat termenul de o lună, pentru care conform textelor citate, Tribunalul fusese chemat să se rostească, încetau a avea ființă, mandatul nemai existând în virtutea acelor jurnale, ci pe baza jurnalului ulterior, în speță, cel din 4 Februarie 1930;

Că, dar, prevenitul era în drept să atace numai acest jurnal, fie pentru oportunitatea menținerii arestării, fie pentru viciile mandatului, ceea ce nefăcând, apelurile declarate în contra jurnalelor anterioare acestuia sunt inadmisibile;

Că, în atari condițiuni, motivele de casare cu privire la valabilitatea mandatelor de arestare nu mai pot fi luate în discuțiune, și în consecință soluțiunea dată de Camera de acuzare, prin decizia atacată cu recursul de față și prin care s'au respins apelurile introduse de prevenit, menținându-se pe considerațiunile de drept mai sus arătate, recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive, respinge.

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în restanță a-i trimite cât mai neîntârziat costul abonamentului rămas neachitat.

Tabla de materii se trimite abonaților în curent cu plata abonamentului fără altă plată suplimentară.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI SECȚIA III-a

Audiența de la 22 Octombrie 1930

Președinția D-lui Aurel Lerescu, consilier

Ion Spătaru cu Soc. anonimă „Chibriturile“

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — FUNCȚIONAR PUBLIC TRECUT ÎN SERVICIUL UNEI SOCIETĂȚI PARTICULARE CU GARANTAREA DREPTURILOR PREVĂZUTE ÎN STATUTUL FUNCȚIONARILOR. — CONȚINUT. — ACȚIUNE ÎN CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — INADMISIBILITATE. — ATT. 1 DIN LEGEA PENIRU CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV.

Funcționarii publici din serviciul Statului, trecuți în virtutea unei legi și pe bază de convenție în serviciul unei societăți particulare, chiar cu mențiunea expresă prevăzută atât în lege cât și în convenție, că li se garantează drepturile lor câștigate în conformitate cu Statutul funcționarilor, nu pot în cazul când ar fi concediați de acea societate, să se adreseze Curții de Apel pe calea acțiunii în contencios, pentru a reclama respectarea drepturilor lor, ci numai instanțelor ordinare pe calea dreptului comun, de oare-ce art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ, imprimă lămurit idea, că acțiunea în contencios este pusă la dispoziția celor lezați în drepturile lor, numai când actul contra căruia se plâng, emană de la o autoritate administrativă, ceea ce exclude cu desăvârșire posibilitatea intentării unei atari acțiuni, contra unor instituțiuni particulare oricari ar fi textele prin violarea cărora aceste instituțiuni ar vătăma dreptul cuiva.

No. 644. — Respinsă ca inadmisibilă acțiunea intentată pe baza legii pentru contenciosul administrativ de către Ion Spătaru în contra Casei autonome a Monopolurilor Regatului României și a Societății anonime „Chibriturile“.

S'au ascultat D-nii avocați Teodor Popescu pentru reclamant I. Marcovici pentru pârâta Casa autonomă și N. Penescu pentru cealaltă pârâta societatea „Chibriturile“

Curtea,

Asupra acțiunii de față intentată pe baza legii pentru contenciosul administrativ de către Ion Spătaru împotriva Casei Autonome a Monopolurilor Regatului României și a Societății Svenstka Tåudstiks Aktiebolaget, Societate Anonimă Română „Chibriturile“ prin care cere ca Curtea să constate ilegalitatea actului prin care a fost concediat din serviciul Fabricii de chibrituri și în consecință să oblige pe pârâta a-l reintegra în serviciul pe care-l ocupa și a-i plăti până al zi salariul rămas neachitat de la 1 Septembrie 1929.

Având în vedere actele dela dosar precum și susținerile orale și scrise ale părților.

Având în vedere că înainte de a se intra în discuție asupra fondului acțiunii de față, pârâta Societatea „Chibriturile“ cere ca Curtea să respingă ca inadmisibilă acțiunea îndreptată în potriva sa, de oare-ce fiind o societate anonimă particulară nu poate face acte administrative de autoritate, cari să poată fi atacate pe calea acțiunii în contencios.

Având în vedere că Societatea anonimă a Mono-

polurilor Regatului României se alătură de societatea „Chibriturile“ în ce privește incidentul ridicat de aceasta, adăogând că acțiunea de față este inadmisibilă și față de dânsa, întru cât faptul concedierii de care se plânge reclamantul nu este datorit Casei Autonome a Monopolurilor și care deci nu poate fi obligată să reprimească în serviciu un funcționar concediat de o societate particulară „Chibriturile“ unde luca.

Având în vedere că reclamantul în combaterea incidentului inadmisibilității acțiunii sale, ridicată de către pârâte, susține că întrucât Cassa Autonomă a Monopolurilor și mai târziu Societatea anonimă „Chibriturile“ au preluat asupra lor Monopolurile cu personalul existent la epoca preluării și în situația în care acest personal se găsea la acea dată, urmează că statutul funcționarilor publici continuă să-i ocrotească drepturile și deci acum când li se violează aceste drepturi are deschisă calea acțiunii în contencios pentru a se plânge contra ilegalității comise față de dânsul.

Având în vedere că în fapt se constată întradevăr: că la data de 25 Octombrie 1921 reclamantul Ion Spătaru, prin deciziunea Ministerului cu No. 47698 a fost numit în postul de maestru Cl. I în serviciul particular al salinelor și repartizat la direcția Fabricii chibriturilor; că prin legea din 7 Februarie 1929 s'a creat o casă Autonomă a Monopolurilor Regatului României, iar anexa 3-a acestei legi cuprinde convenția dintre statul român și această casă autonomă prin care Statul vinde Cassei dreptul de a exploata toate monopolurile și îi transferă în acelaș timp toate bunurile și drepturile cari au aparținut fostei Regii a Monopolurilor statului; că prin art. 3 al acestei anexe se prevede că „personalul existent al serviciului R. M. S. va păstra drepturile dobândite și va continua să beneficieze de statutul său legal actual că și cum ar rămâne întrebuițat de stat; că tot la 7 Februarie 1929 a intervenit o convenție prin care Casa Autonomă a Monopolurilor concesionează Societății Sveuska Taudstiks-Aktiebolaget denumită „Stab“ fabricarea și exploatarea monopolului chibriturilor în România; că prin art. 11 din această convențiune se stipulează de asemenea că în ceia-ce privește pe funcționarii existenți drepturile lor câștigate în conformitate cu Statutul Funcționarilor vor fi respectate de către societatea „Stab“; că la 5 Iulie 1929 toate drepturile și toate obligațiunile cari au fost stipulate în convențiunea dintre „Stab“ și Cassa Autonomă au fost cessionate de către „Stab“ Societății Anonime Române „Chibriturile“ pentru fabricarea și comerțul chibriturilor.

Având în vedere că în această situațiune, chestiunea care urmează a fi rezolvată de Curte este aceea de a se ști dacă prin faptul că art. 3 al anexei B la legea din 7 Februarie 1929 pentru creierea casei Autonome a Monopolurilor și art. 11 al convențiunii intervenite între această casă autonomă și Societatea Stab, garantează foștilor funcționari din serviciul R. M. S. și trecuți acum în serviciul societății anonime „Chibriturile“ drepturile lor câștigate în conformitate

cu Statutul funcționarilor publici, aceștia pot în cazul când prin vre-un act act al său, Societatea anonimă „Chibriturile“ le-ar nesocoti aceste drepturi, să se adreseze pe calea deschisă de art. 1 din legea contenciosului administrativ pentru a cere recunoașterea drepturilor lor.

Considerând că potrivit art. 1 din legea pentru contenciosul administrativ ori cine se pretinde vătămat în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate sau prin reaua voință a autorităților administrative poate face cerere pentru recunoașterea dreptului său la instanțele competente.

Considerând că acest text imprimă lămurit ideea că acțiunea în contencios administrativ este pusă la dispoziția celor lezați în drepturile lor, numai când actul contra căruia se plâng emană de la o autoritate administrativă, ceia ce exclude cu desăvârșire posibilitatea intentării unei atari acțiuni contra unor instituții particulare ori cari ar fi textele prin violarea cărorora aceste instituțiuni ar vătăma dreptul cuiva.

Că deci, chiar dacă în speță societatea anonimă „Chibriturile“ care este o instituție particulară, prin faptul congedierii reclamantului din serviciu, a călcat atât dispozițiunile legii pentru crearea Cassei Autonome cât și dispozițiunile actualului de concesiune, vătămându-i drepturile cari îi erau garantate de statutul funcționarilor publici, încă reclamantul nu poate cere recunoașterea acestor drepturi pe calea acțiunii în contencios, care este rezervată numai în potriua autorității administrative, ci are deschisă numai calea procedurală a dreptului comun.

Considerând că pentru aceleași considerațiuni acțiunea reclamantului este inadmisibilă și față de Casa Autonomă a monopolurilor care potrivit legii sale organice este o instituție independentă, care se bucură de toate drepturile și prerogativele societăților comerciale.

Că, în afară de aceste considerațiuni, acțiunea îndreptată în potriua Cassei Autonome a monopolurilor este inadmisibilă și prin faptul ca congedierea de care se plânge reclamantul nu a fost provocată de această casă, care nu poate fi obligată să reprimească în serviciu un funcționar congediat de o societate particulară — în speță Soc. „Chibriturile“ unde fusese trecut și la care își îndeplinea serviciul.

Pentru aceste motive, redactate de D-nii consilier Siliu Rădulescu, respinge.

Semnați: Aurel Lerescu, Ștefan P. Mihăileanu, S. Rădulescu.

TRIBUNALUL ILFOV S. II COMERCIALA

Audiența de la 5 Septembrie 1930

Președinția D-lui G. Solomonescu, judecător

Iancu Klepper cu T. Neuwirth și D. Iarca

COMPETINȚĂ RATIONE MATERIAE. — JUDECĂTOR DE OCOL. — ACȚIUNE PERSONALĂ MOBILIARĂ. — DACĂ PENTRU FIXAREA COMPETINȚEI TREBUE CA ÎN CALCULUL CUANTUMULUI SĂ ÎNTRE ȘI DOBINZILE. — ART. 65 DIN NOUA LEGE A ACCELERĂRII.

Când legiuitorul prin art. 65 din noua lege

a accelerării, a dispus că judecătorul de ocol e competente să judece în primă instanță până la valoarea de 50 000 lei inclusiv, capital fără procente reclamate, a înțeles că sub actualul regim în calculul valorii să nu se mai țină în seamă procentele și numai singur capitalul reclamat să decidă competența, depărtându-se astfel de sistemul legiuirilor anterioare de la 1909, 1921 și 1922, potrivit căruia în calculul valorii ce trebuie stabilită pentru fixarea competenței judecătorului de ocol, intra pe lângă capital și procentele reclamate.

No. 3738. — Admis incidentul de incompetență ridicat de către pârâți Tr. Neuwirth și D. Iarca în proces cu reclamantul cu Iancu Klepper.

Tribunalul

Asupra incidentului de incompetență ridicat de pârâți prezenți.

Având în vedere că pârâțul Tr. Neuwirth a susținut că întrucât reclamantul cere prin acțiune suma de 50.000 lei plus procente legale dela scadența cambiei până la pronunțarea hotărârei, și întru cât potrivit art. 56 din legea accelerării actualmente în vigoare competența judecătorului de ocol se ridică în primă instanță până la valoarea de 50.000 lei inclusiv, capital fără procente reclamate, Tribunalul nu poate reține și judeca această acțiune.

Având în vedere că reclamantul susține din contră că Tribunalul e competent să judece această acțiune pentru că prin ea se cere 50.000 lei capital plus procente, deci mai mult de 50.000 lei.

Că așa fiind, urmează a se examina și decide: 1 dacă atunci când se cere într'o acțiune personală mobilă cum e în speță, suma de 50.000 lei plus procente mai e competente judecătorul de ocol să judece; 2 dacă sub regimul actualei legi procentele chiar cele secăzute până în momentul intentării acțiunii — schimbă competența de resort a instanței.

Având în vedere că astăzi competența judecătorului de ocol e reglementată de art. 65 legea accelerării — care spune că el e competente să judece în primă și ultimă instanță până la valoarea de 5000 lei inclusiv, capital, fără procente reclamate și în primă instanță, până la valoarea de 50.000 lei inclusiv, capital fără procente reclamate.

Considerând că acest text de lege așa cum e redactat constituie o inovație față de textele anterioare nu numai în ce privește fixarea competenței în raport cu capitalul reclamat prin sporirea cifrei dela 3.000 la 50.000; el constituie o inovație și în ce privește fixarea competenței în raport cu procentele reclamate în sensul că de unde până la el prin art. 27 din legea judecătorilor de ocoale din 1909, și apoi prin legea modificatoare din 1921 art. 27 și 47 și 1925, art. 59, în calculul intră și procentele, dela el procentele nu se mai țin în seamă la fixarea competenței; Capitalul singur determină competența.

Intr'adevăr atât legiuitorul din 1909 cât și urmașii lui din 1921 și 1925, vorbind de competență spune că

judecătorul judecă până la valoarea de 50.000 lei în primă instanță inclusiv capital și procente reclamate, ceia ce înseamnă că la capital are să adauge și procentele și suma astfel obținută are să decidă competența pe câtă vreme sub regimul actualului articol 65 la calcul nu se va mai ține în seamă procentele, la capital se va mai adăuga procentele — el capitalul singur decide competența.

Având în vedere că a hotărî altfel, adică a hotărî că și astăzi procentele pot schimba competența, ar însemna pe de o parte a nesocoti modul cum e redactat art. 65 în raport cu art. 27 — legea judecătorilor de ocoale — art. 27, 31, 33, 34, 39 și 49 din legea din 1921, art. 59 din legea accelerării din 1925, înseamnă a decide că *formula capital fără procente reclamate* pe de altă parte că legiuitorul care cunoștea formula anterioară a schimbat-o fără nici un rost ceia ce e absurd.

E fără îndoială că dacă noul legiuitor n'ar fi vrut să modifice nimic, n'ar fi schimbat o redactare consacrată de câteva decenii.

Considerând că formulele alese de legiuitor în decursul timpului pentru reglementarea competenței judecătorului de ocol n'au fost nici odată întrebuițate la întâmplare, ele au însemnat întotdeauna voința vădită de a modifica starea anterioară. Astfel fiindcă art. 8 din legea din 3 Martie 1894 și ca el și art. 55 al legii din 1896 întrebuițând formula *Capital și interese*, fără să precizeze, de ce fel de interese e vorba, de interesele reclamate sau de cele ce curgeau în virtutea legii până la pronunțarea hotărârei a introdus în legea din 1907 formula: *capital și interese reclamate* — ceea ce înseamnă că dela acea dată avea să se țină în seamă numai interesele scăzute și reclamate prin acțiune în momentul intentării ei așa cum de altfel hotărâse jurisprudența. (A se vedea cas. I. 383/907 și alte jurisprudențe în Corneliu Botez: *Legea judecătorilor de ocale și Dan: Procedura civilă*).

Că deci e greșit a se zice că dobânzile datorite dela scadența cambiei n'ar fi cele arătate de legiuitor în cuvântul „reclamate”.

Că formula interese reclamate fiind menținută însă dijunctiv nu copulativ cu capitalul înseamnă că legiuitorul a voit ca azi interesele reclamate câte au devenit exigibile până în momentul intentării acțiunii să nu mai fie ținute în seamă la fixarea competenței.

Considerând că nu se poate zice că această interpretare ar avea de efect intronarea unui sistem de regularea competenței absolut necunoscut legiuitorului român sau că ar fi în contradicție cu spiritul legii timbrului care, vrea ca obiectul întreg al litigiului să fie impus fiindcă pedeoparte acest sistem e cunoscut legiuitorului nostru procedural, art. 56 pr. civ. vorbind de competență hotărăște deasemeni că la fixarea ei numai capitalul are importanță, numai el are a fi ținut în seamă (a se vedea expunere de motive de sub acest articol în E. Dan *Procedura civilă*).

Procentele rămân cu caracterul lor accesoriu, incerte în quantumul lor, fiindcă acest cunatum e în funcție de timpul scurs dela exigibilitatea capitalului până la complecta lui achitare.

Or legea timbrului nu impune nicăeri accesoriile males când ele sunt aleatorii sau incerte în quantum pentru bunul motiv că nu se știe ce trebuie impus.

E în deobște admis ca după cum procentele cari curg dela intentarea acțiunii până la achitarea capitalului prin executare nu influențează competența tot așa ele nu influențează timbrul. El se fixează în raport cu capitalul.

Legea nu face nici o mențiune de procentele scăzute. Ele sunt impuse aceluiaș regim fiscal. De altfel în practică chiar procentele scăzute nu sunt menționate în quantumul lor în acțiune. Ele sunt cerute și acordate sub forma de calcul care trebuie făcut în momentul când hotărârea se execută.

Că în afară de aceste argumente de text se mai poate invoca în sprijinul acestei teze și două argumente de rațiune. Unul tras din evoluția competenței judecătorului care se caracterizează printr'o continuă sporire a ei. — Toți legiuitorii de până acum aproape fără excepție a sporit'o. — Ultimul legiuitor a avut să procedeze la fel; N'a mai modificat cifrele, dar a scos dobânzile din calcul alt argument tras din dificultatea de a fixa competența din cauza greutății de a determina quantumul dobânzilor în momentul intentării acțiunii, ceea ce face ca ele de cele mai multe ori nici să nu fie menționate în petiție.

Având în vedere că s'a susținut că procentele scăzute în orice caz trebuiesc adăogate la capital și dacă împreună exced suma de 50,000 lei inclusiv, tribunalul trebuie să judece procesul.

Considerând că a decide astfel însemnează pur și simplu a reveni la situația anterioară pentru ca și sub regimul de altă dată, tot procentele scăzute erau acelea cari modificau competența: cuvântul procente reclamate din art. 27 din legea judecătorilor de ocoale, — art. 49 din legea din 1921 și art. 59 din legea din 1925, echivalează cu procentele scăzute în ce privește stabilirea competenței, fiindcă procentele ce curg dela data intentării acțiunii după cum constant a decis jurisprudența noastră, nu pot avea nici o influență în determinarea competenței instanțelor judecătorești (Cas. I. 383/907: „numai procentele care se cereau dela data exigibilității capitalului până în momentul intentării acțiunii intra în calculul sumei care determina competența” vezi și Trib. Suceava 30 Octombrie 1909 C. Jud. 25/910).

Că așa fiind față cu cele mai sus expuse Tribunalul cată a se considera incompetent de a judeca această acțiune și față cu cererea părților urmează a se dispune înaintarea dosarului judecătoriei ocol urban Focșani spre a se procede la judecarea ei.

Că în ce privește excepțiunea pârâtului girant de a se respinge acțiunea întru cât nu a fost intentată în termenul de 15 zile dela protest, ea urmează a fi discutată la instanța de judecată, investită cu judecarea pricinii.

Pentru aceste motive redactate de D-1 judecător George Solomonescu admite incidentul de incompetență.

Semnați: G. Solomonescu, G. Balș.